

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tat-18 ta' Marzu, 2011

Citazzjoni Numru. 962/2007

Charles Grech

Versus

Atlas Insurance PCC Limited

1. F'din il-kawża l-attur qiegħed ifittex li jieħu mingħand l-assikuratur tiegħu indennizz wara li l-vettura tiegħu assikurata mal-konvenuta nsterqet.
2. L-attur fisser illi huwa kien is-sid tal-vettura tal-marka *BMW 530D* "with full extras" targata MRG-050. Din il-karrozza matul is-sena 2006 kienet assikurata mas-soċjetà konvenuta għal valur ta' tlieta u għoxrin elf lira (Lm23,000) – daqs tlieta u ħamsin elf, ħames mija u ħamsa u sebgħin euro u disgħa u ħamsin centeżmu (€53,575.59) – taħt polza *comprehensive*. Il-karrozza nsterqet minn tas-Sliema bejn l-4 u s-7 ta' Settembru 2006, meta kienet għadha fis-seħħ il-polza.
3. L-attur għamel talba għall-indennizz mal-konvenuta u l-konvenuta aċċettat li tindennizzah taħt il-polza, iżda

għalkemm il-karrozza kienet assikurata għal tlieta u għoxrin elf lira (Lm23,000), u l-konvenuta kienet aċċettat *premium* kalkolat fuq dak il-valur, il-konvenuta arbitrarjament iffissat il-valur tal-karrozza fis-suq fis-somma ta' sittax-il elf lira (Lm16,000) – daqs sebgha u tletin elf, mitejn u disgħa u sittin euro u sebgha u disgħin ċenteżmu (€37,269.97). Meta l-attur ma aċċettax dan l-ammont il-konvenuta iddepożitatu, wara li naqqset l-ispejjeż taċ-ċedola, fir-registru tal-qorti biċ-ċedola numru 180/2007.

4. L-attur qabhad żewġ *surveyors* biex jagħmlu stima ta' kemm kienet tiswa fis-suq il-karrozza: wieħed ħareġ bi stima ta' dsatax-il elf lira (Lm19,000) – daqs erbgħa u erbgħin elf, mitejn u tmienja u ħamsin euro u disa' ċenteżmi (€44,258.09) – u l-ieħor bi stima ta' għoxrin elf lira (Lm20,000) – daqs sitta u erbgħin elf, ħames mija u sebgha u tmenin euro u sebgha u erbgħin ċenteżmu (€46,587.47).

5. L-attur għalhekk fetaħ din il-kawża u qiegħed jitlob illi l-qorti tikkundanna lis-soċjetà konvenuta tħallsu għoxrin elf lira (Lm20,000) – daqs sitta u erbgħin elf, ħames mija u sebgha u tmenin euro u sebgha u erbgħin ċenteżmu (€46,587.47) – jew somma oħra li tiġi likwidata mill-qorti bħala indennizz wara li seħħ ir-riskju ta' serq tal-karrozza tiegħu li kontra tiegħu kien assikurat taħt polza ta' assikurazzjoni maħruġa mill-konvenuta; qiegħed jitlob ukoll l-ispejjeż u l-imgħax minn dakinhar meta għamel it-talba għall-indennizz (*claim*) mal-konvenuta.

6. Is-soċjetà konvenuta wiegħbet fis-17 ta' Ottubru 2007¹.

7. Dwar il-fatti tal-kawża – ħlief għall-valur tal-karrozza tal-attur – hemm qbil bejn il-partijiet. L-attur kien xtara l-karrozza fl-2001 meta kienet tiswa erbgħa u tletin elf u tlieta u sebghin lira u tmintax-il ċenteżmu (Lm34,073.18) – daqs disgħa u sebghin elf, tliet mija u disgħa u sittin euro u sittax-il ċenteżmu (€79,369.16), għalkemm l-attur kien ħallas anqas minn hekk għax ingħata skont. Għas-sena 2006 kienet assikurata, ukoll kontra serq, għal tlieta u għoxrin elf lira (Lm23,000) mas-soċjetà konvenuta, wara li għas-sena ta' qabel kienet assikurata għall-istess valur u

¹ Foll. 31 et seq.

għas-sena ta' qabel dik – l-2004 – kienet assikurata għal valur ogħla ta' ħamsa u għoxrin elf lira (Lm25,000). L-attur ħallas, u l-konvenuta aċċettat, il-*premium* kalkolat fuq il-valur imniżżel fil-polza.

8. Il-karrozza nsterqet f'Settembru tal-2006 meta kienet fis-seħħ il-polza. L-attur għamel talba għal indennizz taħt il-polza u l-konvenuta aċċettat, iżda offriet biss ħmistax-il elf lira (Lm15,000) – daqs erbgħa u tletin elf, disa' mija u erbgħin euro u sittin ċenteżmu (€34,940.60). L-attur irrifjuta l-offerta. Il-konvenuta mbagħad offriet vettura oħra tal-istess marka iżda l-attur irrifjutaha għax ma kellhiex l-istess *extras* li kellha l-vettura misruqa. Il-konvenuta ziedet l-offerta tagħha għal sittax-il elf lira (Lm16,000) – daqs sebgha u tletin elf, mitejn u disgħa u sittin euro u sebgha u disgħin ċenteżmu (€37,269.97), iżda l-attur reġa' irrifjuta. Il-konvenuta mbagħad iddepożitat b'ċedola din l-aħħar somma, wara li naqqset l-ispejjeż ġudizzjarji, u l-attur fetaħ il-kawża tallum.

9. Billi l-kuntratt ta' assikurazzjoni huwa kuntratt ta' indennizz, li jfisser illi l-assikurat ma jistax taħt il-kuntratt jagħmel qligħ jew jieħu aktar minn kemm ikun tilef, li huwa relevanti għall-kawża tallum huwa kemm kienet tiswa l-vettura fis-suq meta nsterqet, ukoll jekk kienet assikurata għal valur ogħla. Fil-fatt l-attur ma huwiex jitlob daqskemm jidher fuq il-polza imma daqskemm jidhirli li l-karrozza kienet tiswa fis-suq. Biex jagħmel din il-prova tal-valur tas-suq l-attur jistrieħ fuq ix-xieħda ta' żewġ esperti fl-istima ta' vetturi.

10. Ix-xhud Joseph Zammit, imressaq mill-attur, wara li qies il-fatturi kollha relevanti għamel stima ta' dsatax-il elf lira (Lm19,000)² waqt illi x-xhud Philip Zammit, ukoll imressaq mill-attur, għamel stima ta' bejn dsatax-il u għoxrin elf lira (Lm19,000-20,000)³.

11. Min-naħa tagħha s-soċjetà konvenuta ressqet lil Joseph Cortis, impjegat tagħha, li wasal għal stima ta' bejn wieħed u ieħor ħmistax-il elf u ħames mitt lira (Lm15,500)⁴ – daqs sitta u tletin elf, mija u ħames euro u disgħa u għoxrin ċenteżmu (€36,105.29).

² Foll. 7 et seqq.

³ Fol. 28.

⁴ Foll. 204 et seq.

12. L-esperti mressqa *ex parte* mill-attur u dak imressaq mill-konvenuta (li naturalment ebda wieħed minnhom ma ra l-vettura nfisha għax kienet misruqa) ma jaqblux bejniethom għax waqt illi x-xhud tal-konvenuta mexa fuq *value guide book* maħruġ mill-industrija tal-assikurazzjoni relativ għal karrozza bħal dik tal-attur, u għalhekk ħareġ b'valur li jista' jitqies tipiku, ix-xhieda tal-attur qiesu l-fatturi speċifiċi tal-karrozza tal-attur, fosthom l-*extras* partikolari li kellha, u għalhekk ħarġu b'valur aktar speċifiku.

13. Il-qorti hija tal-fehma illi meta tqis il-fatturi relattivi għal ħaġa speċifika tasal għal valur aktar reali u ekwu milli jekk timxi fuq valur tipiku. Barra minn hekk, ix-xhieda mressqa mill-attur huma xhieda disinteressati waqt illi Joseph Cortis, l-espert tal-konvenuta, stqarr illi "l-valur tiegħi ħriġtu a bażi ta' jiena naħdem ma' *Atlas Insurance* [il-konvenuta] fl-aħħar mill-aħħar"⁵ – ammissjoni ċara u sinciera illi l-istima tiegħu ma kinitx għal kollox disinteressata!

14. Il-qorti għal dawn ir-raġunijiet hija tal-fehma illi lill-attur seħħlu juri illi meta nsterqet il-karrozza partikolari tiegħu din kienet tiswa mhux anqas minn erbgħa u erbgħin elf, mitejn u ħamsin euro (€44,250). Għalhekk taqta' l-kawża billi tikkundanna lis-soċjetà konvenuta tħallas lill-attur erbgħa u erbgħin elf, mitejn u ħamsin euro (€44,250) flimkien mal-imgħaxijiet u l-ispejjeż mitluba fir-rikors maħluf.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

⁵ *Fol.* 190.